

DE CATARACTA
NOVA RATIONE EXTRAHENDA.

THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ,

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. FRANCISCO-
GUILLELMO LEVACHER, Artium & Chirurgiæ
Magistro, Regiæque Chirurgorum Academiæ Consilia-
rio, necnon Chirurgiæ Scholarum Practicarum Professore,
tueri conabitur, PETRUS-VICTOR COUTOULY, Parisinus,
in almâ Universitate Parisiensi Magister, necnon magni
Nosocomii Parisiensis Chirurgus internus.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

*Die Sabbati, 13^a. Septembris à sesqui-secundâ post meridiem ad
septimam. Anno R. S. H. 1766.*

PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA.

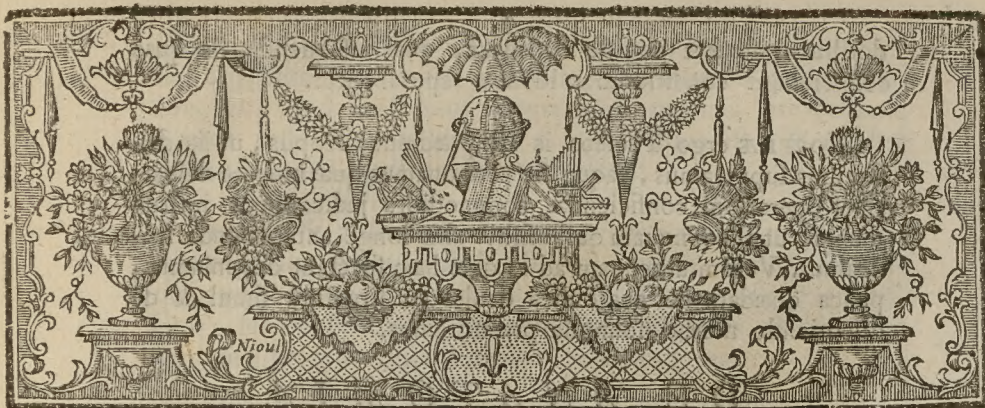

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii
Typographi.

M. DCC. LXVI.

S

D. O. M.
 DE CATARACTA
 THESIS
 ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

TSI vulgarem extrahendæ Cataractæ metho-
 dum, quoquomodo conficiatur operatio,
 optati plerumque successus consequuntur,
 visioque notis artibus certissimè restituitur,
 ea est tamen hujusce operationis ritè absol-
 vendæ difficultas, tantamque postulat ab
 operantè Chirurgo dexteritatem & solertiam
 ut mirum sit nullatenus quod præstantissimi quotquot exitère
 Chirurgi curam omnem ac diligentiam in eâ perficiendâ posue-
 rint atque consumpserint. Illud autem imprimis arduum & diffi-
 cile esse norunt, quod mobilissimum ita sistere oporteat ac mō-
 rari organum, ut fixum omnino sit & quasi penitus immobile.
 Neque verò delicatiora quibus utendum erat instrumenta iis

dotibus instruere novisse videntur, quæ assequendis iis quas desiderabant conditionibus idoneæ reputabantur.

NOSTRÆ ergo Theseos is est præcipuus scopus, ut iis defectibus suppleamus, eaque sic proponamus quæ huic-ce delicatiori operationi conficiendæ commodiora judicavimus instrumenta, ut illa tanquam quibuscumque aliis longè anteposenda suadeamus. Verùm antequam ad ea quæ hæc spectant deveniamus, pauca quædam de anatomicâ oculorum structurâ simul & de discutiendo morbo nonnulla præmittemus.

DE ANATOMIA.

OCULUM, præstantissimum illud visionis organum, in orbitâ situm à naturâ, ideòque variis cranii ossibus ab externis impetibus defensum, duplicis generis partibus constare docent Anatomici, aliæ scilicet *communes* aliæ *proprie* nuncupantur.

COMMUNES dixerunt ossa, cutem, pinguedinem, carnesque musculosas. Hæ quidem vix quidquam ad operationem, plurimum verò illæ quas proprias nominaverunt.

PARTIUM porro propriarum compages, ob sphericam quam exhibent figuram, oculi *globus* appellata, multa & varia seduliori consideratione dignissima præbere consuevit. Ac prima quidem quæ dicitur *exterior* tunica, *cornea*, alia *adnatæ* nomine insignitâ membranâ obtegitur, & in *pellucidam* & *opacam* distinguitur. Utraque convexa quidem, sed ita prominet pars anterior lucidissima, ut anteriori majoris sphaeræ portioni minoris sphaeræ portio superaddita esse videatur.

ALTERA membrana priori subjecta, & in orbem pariter expansa, internam scleroticæ superficiem obtegit. Dicitur *Choroidea*; cujus pars anterior *uvea* audit, & circulum effingit variis coloribus distinctum qui *iridis* nomine indigitatur.

HUJUS in medio foramen quoddam observatur quod aliàs strictius, aliàs patentius minorem aut majorem luminis copiam excipit, & *pupilla* nuncupatur.

QUOD concavam cornæ lucidæ inter, & anteriorem ac ferè,

5
planam iridis superficiem spatium interjacet, *camera* oculi anterior appellatur & certam quamdam *aquei humoris* quantitatem continet; illud verò quod uveam ponè reperiatur intervallum, *camera posterioris* nomine non suo distinctum est, & modicâ pariter humoris aquei quantitate repletur.

ULTIMA & postica membranarum oculi *retina*, nervi optici vera expansio, internam Bulbi faciem à fundo, ad eam ferè usque partem, quæ ligamenti ciliaris falsâ denominatione cognoscitur, sensim sine sensu sese minuendo expandit, & vitreum humorem propriæ cellulis tunicæ contentum tegit.

TRIPLICIS ergo generis humores in oculo celebrantur. Omnium primus *aqueus*, *cristallinus* alter, & ultimus *vitreus* nominatur. Cameram oculi anticam, ut jam diximus, totam adimplet ille quem primum nominavimus, ibique solâ iride cristallinaque substantiâ, & corneâ pellucidâ continetur.

CRISTALLINUS verò humor, majori tenacitate & densitate gaudet, quam ut humoris nomen jure subeat. Eam porrò figuram exhibet quæ lenti propria est, cujus anterior superficies leviter sphericè convexa, posterior autem ellipsoïdalis esse animadvertitur. Peculiari quâdam tunicâ circuminduitur à quâ non prorsus difficili negotio deliberatur. Vitreum humorem quem ponè se habet ita premit, ut concavum quasi quoddam inibi vestigium faciat quod ipsomet intuitu facillimè deprehendes. Præterea in anteriore cristallini facie membranulam quamdam reperiatur *cristalloideæ* nomine celebrem quam à membranâ vitreum humorem continente ita prodire notum est, ut lens cristallina inter ambas membranæ illius laminas inclusa videatur.

POSTREMUM igitur humorem vitream substantiam dixeris; quæ singulari membranâ coercita unâ cum suo sacco ab Anatomico dissecante auferri potest. Ipsi retinæ immediatè incumbit, mirisque refringendi luminis usibus simul cum cæteris Bulbi humoribus inservit.

EX CHIRURGIA.

VISIO vel turbata vel abolita ab humoris cristallini ejus-ve membranarum opacitate, Latinis *Cataracta*, Græcis *ὀπώρα* appellatur & varias sortitur denominationes ratione partium opacarum, consistentiæ humoris indurati, & diversorum quos referunt colorum. Hinc dividitur *Cataracta*, 1°. in *Cataractam proprie dictam* & *membranaceam*, 2°. in *incipientem* & *confirmatam*, 3°. in *præcocem* & *maturam*, 4°. in *solidam* & *lacteam*, 5°. tandem in *albam*, *caruleam*, *gryseam*, &c.

SIGNA *Cataractæ communia* sunt vel *propria*. Quibuslibet *Cataractarum* speciebus priora conveniunt; unamquamque *Cataractam* posteriora demonstrant. In quâcumque *Cataractæ* specie pupilla obscuratur, & radii luminis, aut pauciores, aut nulli ad retinam perveniunt; unde visio turbatur vel omnino tollitur. Præterea à corpore opaco reflexi, certum quemdam solidioris corporis ponè pupillam, existentis colorem consideranti Chirurgo referunt, quod nec in glaucomate, neque in corneæ albugine unquam observaveris.

QUÆ ab opaco cristallino *cataracta* oritur non adeò facile dignoscitur ab eâ quæ ab induratis ejusdem membranis accidit. Illud tamen videtur peculiare *membranaceæ* quod semper sub cinereo colore se se offerat, dum varios referre solet colores ea quæ propriè dicitur *Cataracta*.

INCIPIENTEM verò *Cataractam* ex eo noveris quod visio tantum inter-turbatur, cum eum opacitatis gradum nondum adeptus fuerit cristallinus, quæ in confirmatâ deprehenditur. In *præcoce*, idem humor etiam num vix induratus vel opacus, non eam soliditatem acquisivit quæ necessaria est ut omnes omnino radii reflectantur, quod in maturâ perpetuò reperitur. Verùm solidam perfacile distinxeris à lacteâ, cum in eâ cristallinus humor fluidus & opacus lacteum colorem exhibeat, & in solidâ, consistens & absolutè solidus inveniatur. Varios porrò *cataractarum* colores à variâ partium radios impredientium & reflectentium naturâ deduxeris.

PROXIMAM *cataractarum* causam assignare minimè difficile

est. Cristallini vel ejus membranarum inspissationem & obscur-
 rationem horum affectuum immediatam causam esse patet evi-
 dentissimè. Si quid autem in causas remotiores conjectari licet,
 harum omnium valentissimam senectutem cuncta indurantes
 non absurdè prædicaveris.

QUANQUAM ex iis quæ humano in corpore peraguntur
 functionibus, non ultimum locum tenet oculorum usus, quia
 tamen vivere potest homo absque visionis exercitio, Cataracta
 ideo non inter periculosos, quibus homines conflantur mor-
 bos annumeranda est. Unicum illud tristissimum equidem, sed
 minimè exitiosum, quod accidere possit incommodum, visus
 est absoluta destructio. Nec enim omnes omninò Cataractæ
 extractione sanari possunt, tunc autem ita tractari debent, ut
 malum non ultrà progrediatur. Scilicet incipiens & præmatura
 nullatenus operatione auferri potest; eò requiritur ut justam
 ac debitam soliditatem humor cristallinus acquisierit.

UBI igitur eas dotes adepta Cataracta est quæ requiruntur
 ut fiat cristallini opaci extractio Chirurgica, præparatis om-
 nibus iis quæ solitâ in operatione comparari consueverunt, ægro-
 tantem Chirurgus in situ convenienti collocat & ea quæ ex-
 cogitavit hujusce actus præses hic exarata instrumenta, more
 sequenti disponit & tractat.

Ac prius quidem quo hic uti debet Chirurgus instrumen-
 tum, lanceam refert quatuor vel quinque transversis digitis
 longam, in quâ pars duplex animadvertitur. Altera *lancea* pro-
 priè dicitur, altera *manubrium*. In lanceâ *extrema* & *corpus*
 considerantur. Ultima & crassior extremitas *manubrio* infigitur,
 rectâ quæ tendit sub unicâ latitudinis lineâ, *semilineâ* verò
 spissitudinis ad medium usquè *corpus*. Ibi minutis & latitudine
 & spissitie, ad anteriora curvatur, subitoque retrorsum ita re-
 plicatur, ut trullæ instar desinat in cuspidem. Altera extren-
 itas lanceæ *cuspidis* audit, in quâ *pediculum* & ipsamet *cuspidis* con-
 sideranda veniunt. Pediculum planum est, tenue, politum, ab
 illo, ubi desinit corpus, angulo ad basim cuspidis usque, duabus
 ciciter lineis trajectu, rectâ tendit. Ibi vera cuspidis trianguli
 figuram refert, cujus altitudo trium linearum est, & basis dua-
 rum linearum lata. Politissima etiam & acutissima est, ac veluti
 phlebotomus culter in utrumque latus exquisitè secare debet.

ALTERUM quod in usum venit instrumentum scalpellum

exhibet æqualem priori instrumento longitudine, in eoque pariter pars duplex consideratur, manubrium scilicet, & *laminula*; extremitas ultima manubrio quoque eburneo figitur, & *laminulæ corpus* eâ est crassitie ac latitudine, quam in alio consideravimus. Quâ parte secat, duplici curvaturâ gaudet; altera ad anteriora lenis, ad latus internum altera spectat, & ita in cuspidem definit, ut subtilissima acies in acum abeat penetrantissimum. Planissima est hujus scalpelli superficies politissimaque, & habet à basi ad cuspidem usque, lineam geometricam latitudine.

HIS igitur in antecessum paratis, collocatoque, lumine ad-
verso, in sedili, vel in lectulo, ægro; apposito simul ad caput;
ejus ministro, dum alius instrumenta tenet ea, ordine disposito
suppeditaturus, illum locum Chirurgus operator eligit, qui vel
intrâ genua est ægrotantis, vel ad latus illud, quod idem esse
debet, ac oculi perforandi latus, sedet vel stat. Tum elevatâ
superiore palpebrâ à ministro ad caput ægrotantis stante, firmato
que in parte supernâ bulbo ejusdem ope mediante; suo indice
digito palpebram inferiorem deprimit Chirurgus, sinistrâque
manu (a) primum instrumentum, seu lanceam externè (b) &
parumper inferiùs insigit in oculum sub corneâ pellucidâ, in eâ
parte quæ scleroticam definit, adactâque in cameram antero-
rem cuspide penitus, contra angulum sectionis externum instru-
menti pediculi latus respondens leniter apprimat; acceptum deinde
à ministrante Chirurgo scalpellum per inceptum vulnus suprâ
cuspidis faciem anteriorem æquabili motu condit, ipsoque me-
diante, securâ dextrâ corneam secundum eum circularem quem
describit trajectum diffecando à minore ad majorem oculi can-
thum incidit. Perfectâ dehinc latâ sectione, per inferiorem
corneæ marginem lanceam educit ex oculo, relictoque in vul-
nere scalpello, ipsum vertit, atque illius acum versùs pupillam
dirigit Cristalloideam membranam transversim diffecaturus. Quo
quidem peracto scalpellum extrahit, pressoque leniter, ut fieri
solet, oculi bulbo perforati, Cataracta decidit, omniaque sicut
in solemnioribus operandi methodis ordinantur & absolvuntur.

(a) Supponitur oculus dexter operandus. Si enim ageretur de sinistro;
quidquid hic peragitur dextrâ manu, sinistrâ absolveretur; & culter quo
uteretur Chirurgus incurvari deberet in faciem & latus contraria.

(b) Lanceola ab externo oculi latere ad centrum corneæ pellucidæ
semper dirigitur; indeque varium ratione oculi perforandi manuum munus
& officium.

F I N I S.